

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

DUMINICA A 33-A DUPĂ RUSALII
(a Vameșului și a Fariseului)
(Începutul Triodului)

SF. MC. AGATA ȘI TEODULA

Istorisirea despre vameșul și fariseul care s-au suit la Templu ca să se roage ascunde în simplitatea ei o învățătură relevantă pentru viața duhovnicească.

Când vrei să explici mesajul pe care îl transmite această pildă, constai că el scapă logicii formale și poate fi exprimat în mod potrivit doar așa: printr-o poveste.

Parabola este o capodoperă a genului, care-și atinge scopul pe căi nebănuite: este nevoie doar să citim textul și ne surprindem judecându-l pe fariseu și repetând tocmai greșeala acestuia.

CINE ESTE FARISEUL ȘI CINE ESTE VAMEȘUL?

Această parabolă nu este doar despre fariseu, ci despre modul în care a fost înțeleasă morala iudaică. Legea fusese dată nu pentru a împărți oamenii în drepti și păcătoși, ci pentru a le arăta calea către Dumnezeu. După cum spune și Hristos Însuși, toată Legea se recapitula în cele două porunci: să iubești pe Domnul Dumnezeu tău din toată inima ta și pe aproapele tău ca pe tine însuși (Matei 22, 36-40). Dar morala fariseilor, care ar fi trebuit să fie morala dragostei, eșuează într-o morală a îndreptăririi de sine. „Și încă un lucru, cel mai surprinzător dintre toate: dacă tot se împarte lumea în drepti și păcătoși, Hristos o preferă pe cea de-a doua, răsturnând la o sută optzeci de grade perspectiva contemporanilor Săi. Antipatia Lui față de cei drepti și simpatia față de păcătoși sunt mai mult decât evidente. Această atitudine scandalizează, pur și simplu!” (Pr. prof. Constantin Coman, Dreptatea lui Dumnezeu și dreptatea oamenilor, p. 22).

Sunt aici două greșeli pe care le condamnă Mântuitorul Iisus Hristos: conștiința îndreptăririi de sine înaintea Dumnezeului Celui Drept și compararea nedreaptă cu ceilalți. Cheia se află în versetul scris înainte de începutul parabolei, care spune: „Către unii care se credeau că sunt drepti și disprețuiau pe ceilalți, a zis pilda aceasta” (Luca 18, 9).

În fața lui Dumnezeu trebuie să dăm răspuns la întrebarea: cine sunt eu? Nu CE AM, nici CE AM FĂCUT, ci doar CINE SUNT eu? Înaintea lui Dumnezeu ne înfățișăm exclusiv cu inima noastră. La această întrebare nu putem răspunde prin lucrurile pe care le avem, prin faptele pe care le-am făcut sau pe care nu le-am făcut. Nu ne putem bizui pe nimic din afara noastră, ci doar pe starea sufletului nostru. De aceea sunt criticați cei „drepti”, adică cei care nu-și văd greșelile, pentru că ei sunt liniștiți cu gândul că au făcut ceea ce trebuie. Pe când cei păcătoși, care nădăjduiesc în mila lui Dumnezeu, sunt mai deschiși în inimile lor spre pocăință

și spre apropierea reală de Dumnezeu: „N-au trebuință de doctor cei sănătoși, ci cei bolnavi.” (Luca 5, 31)

Vameșul și fariseul nu sunt doi oameni diferiți. Sunt două ipostaze ale existenței noastre. Fiecare dintre noi este fariseu ori de câte ori știe că a făcut fapte bune și este vameș atunci când devine conștient că a greșit. Cheia rezolvării acestui conflict interior este dragostea. Cine iubește se smerește pe sine și se apropie de cel iubit fără a-l judeca. Cine iubește pe Dumnezeu se pocăiește neîntrerupt pentru păcatele sale și trăiește cu teama de a nu greși pentru a nu îndepărta harul lui Dumnezeu din viața lui. Pentru că, înaintea lui Dumnezeu, ca și înaintea oamenilor, nu lucrurile materiale sunt importante, ci relația pe care o stabilim și o întreținem. Nu poziționarea, ci întâlnirea, nu dreptatea, ci dragostea, nu corectitudinea, ci jertfa ne pot apropia pe unii de alții și, împreună, de Dumnezeu. ❀

Pr. Vlad Mîndru

SFÂNTUL IERARH PARTENIE AL LAMPSACULUI, VINDECĂTORUL DE CANCER ȘI BIRUITOR AL DEMONILOR

Sfântul Ierarh Partenie, Episcopul Lampsacului, prăznuit de Biserica Ortodoxă pe 7 februarie, este un mare sfânt făcător de minuni al Bisericii Ortodoxe, care a trăit în Grecia secolului al IV-lea d.Hr., în timpul domniei Sfântului Împărat Constantin cel Mare. A săvârșit multe și mari minuni atât în timpul vieții sale (a înviat trei morți, a izgonit demonii, a vindecat cancerul și multe alte boli), cât și după, mai ales tămăduiri de boli incurabile.

A fost fiul lui Hristofor, diaconul bisericii din Melitopole din Misia (Asia Mică). Se ocupa încă de tânăr cu pescuitul. În apropierea orașelului în care s-a născut era un lac, din care obișnuia să pescuiască tânărul Partenie, iar banii pe care-i primea vânzând peștii, din care nu mânca niciodată, îi împărțea pe toți la săraci. Pentru viața sa curată și marea iubire de oameni, Dumnezeu l-a învrednicit pe Partenie să primească sfântul har încă de la o vârstă foarte fragedă. A început să facă multe minuni, de la vârsta de 18 ani, tămăduind tot felul de boli și scoțând diavolii din oameni, prin chemarea Numelui Domnului nostru Iisus Hristos.

Fericitul Partenie a fost hirotonit preot de episcopul Filip din Melitopole, iar Ahile, mitropolitul Cizicului, încredințându-se de curăția vieții sale și de darul facerii de minuni, l-a sfințit episcop al orașului Lampsakos (vechea Pitiusa din Misia, Asia Mică). Această localitate era adânc

cufundată în idolatrie. Sf. Partenie a fost doctor al trupurilor celor suferinzi din Lampsakos, dar, mai ales, doctor al sufletelor lor, deoarece a reușit să-i convertească, să-i facă să urască minciuna și să se boteze în numele Preasfintei Treimi.

A săvârșit multe minuni și vindecări, a înviat din morți pe Eutihian care fusese omorât, prin uneltirea diavolului, de carul său cu boi și a adus mulți păgâni la credința în Iisus Hristos.

A trecut la cele veșnice în anul 318 și a fost înmormântat în Lampsakos, în biserica zidită de el. Astăzi credincioșii îl prețuiesc în special pentru aceste minuni: vindecarea cancerului de orice fel și în orice stadiu, uneori chiar completă, și a altor boli trupești și sufletești; izbăvirea de demoni sau fărmece; salvarea din primejdii, pericole și rezolvarea unor situații fără ieșire.

Părți din sfintele moaște ale Sf. Partenie din Lampsakos se află în Grecia: la Măn.

Maicii Domnului „Makrimallis” (plete lungi) de lângă localitatea Psachna din Insula Evvia, cea mai mare parte a capului Sfântului, iar Măn. Sf. Ierarh Nicolae din Insula Andros păstrează o parte din mâna sa dreaptă. La noi în țară Măn. Văratec păstrează la loc de cinste un fragment din moaștele sale.

La mormântul lui se săvârșesc și astăzi multe tămăduiri, iar sfintele sale moaște răspândesc mireasmă plăcută, izgonesc demonii din oameni, desfac vrăjile, fărmecele și toate legăturile necurate și izvorăsc tămăduiri. Sf. Partenie vine și astăzi în sprijinul acelor care-l cheamă cu credință și evlavie și este în mod deosebit sfântul tămăduitor al cancerului. ❖

Sfântul Haralambie, apărătorul de ciumă

înfiară și astăzi. Pentru că Sf. Haralambie răbda fără să crâncească aceste chinuri și le și mulțumea chinuitorilor că-l ajută să dobândească un trup ceresc, omorându-i trupul pământesc, guvernatorul a poruncit să-i fie tăiat capul.

În timpul acestor evenimente, foarte mulți martori ai chinurilor s-au convertit la creștinism, iar alții, creștini fiind deja, au mărturisit alături de ierarhul lor. Doi soldați, Porfirie și Vaptos, care îl păzeau pe Sf. Haralambie, au mărturisit că sunt creștini, fiind condamnați imediat la moarte prin decapitare. Iar trei femei care au văzut chinurile la care era supus martirul s-au convertit la credința în Hristos, fiind ucise pentru aceasta.

Martirologiul stabilește la anul 202 moartea martirică a Sf. Haralambie. Pentru credința sa neclintită și pentru răbdarea de care a dat dovadă în fața chinuitorilor, creștinii l-au cinstit și iubit mult pe Sfântul Haralambie, rugându-l să-i ajute atunci când și ei erau în suferințe, boli sau necazuri ale vieții. Astfel, evlavia credincioșilor ortodocși l-a considerat pe arhierul Magneziei ocrotitor de boli, de moarte năprasnică, iar pentru că sfântul fusese păstor înainte de a fi hirotonit, țărani îi

cereau să le apere animalele domestice și să-i ajute să aibă roadă bogată.

Sfântul cu siguranță i-a ajutat pe foarte mulți în rugăciunile lor, pentru că altfel nu s-ar putea înțelege mulțimea de tradiții populare legate de cinstirea lui, dar și numărul mare de biserici și mănăstiri care i-au fost închinare. Românii l-au cinstit pe Sfântul Haralambie, cerându-i să-i apere de boli, de moarte năprasnică și să le ocrotească animalele.

Din hrisoavele Măn. Sf. Ștefan din Meteora, aflăm că în anul 1398, domnul ungro-vlah Ioan Vladislav a donat mănăstirii un fragment de lemn din Sfânta Cruce, părțile din moaștele Sf. Ioan Botezătorul și terenuri din Țara Românească, iar nepotul său, vornicul Dragumar, a făcut să parvină acestui sfânt lăcaș capul Sf. Haralambie.

În anul 1813, în Țara Românească s-a abătut o mare epidemie de ciumă, încât mureau zilnic 300 de bucureșteni. Ciuma lui Caragea, din vremea acestui domnitor, a secerat 90.000 de vieți. În această situație nădejdea oamenilor a fost pusă în Sf. Mc. Haralambie, ca singurul care putea să-i izbăvească de boală, iar după multe rugăciuni și cereri adresate lui, ciuma a dispărut. ❖

În data de 10 februarie săvârșim pomenirea Sfântului Ierarh Haralambie, Episcopul Magneziei în Asia Mică (Turcia de astăzi). Datorită chinurilor cumplite pe care le-a îndurat de la prigonitori, Sfântul Haralambie a fost și este cinstit de creștinii ortodocși ca un mare mărturisitor și ocrotitor al celor aflați în suferințe și necazuri.

A trăit în secolul al doilea după Hristos, fiind Episcop al Magneziei, în Asia Mică. În timpul păstoririi sale, s-a confruntat cu persecuții din partea guvernatorului Asiei Mici, care s-a înfuriat pe faptul că ierarhul nu se închina idolilor. Nemaipomenitele chinuri care au urmat, cu toate că venerabilul ierarh avea peste o sută de ani de viață, ne

TRIODUL, RĂVNITOARE PREGĂTIRE

Începând cu Duminica vameșului și a fariseului, intrăm în perioada premergătoare Paștilor.

Numită după cartea în care sunt cuprinse slujbele bisericești din acest răstimp, perioada Triodului se distinge prin specificul profund duhovnicesc și de pocăință al conținutului liturgic, toate pregătindu-ne pentru patimile Mântuitorului Hristos, dar mai ales pentru Învierea Sa.

cu lenevire mi-am cheltuit toată viața mea; ci cu rugăciunile tale, Preacurată, spală-mă de toată necurăția” s.a. Aceste tropare ne amintesc de apropiata intrare în Postul Mare și de posibilitatea întoarcerii în Rai, a cărui ușă închisă de Adam este deschisă din nou pentru noi, prin pocăință, în vremea postului.

Săptămânile și Duminicile Triodului

Perioada Triodului cuprinde 3 săptămâni și 4 duminici de pregătire pentru Postul Sfințelor Paști (Duminica Vameșului și a Fariseului; a Fiului risipitor; a Înfricoșătoarei Judecăți - numită și Duminica lăsatului sec de carne; Duminica Izgonirii lui Adam din Rai, numită și Duminica iertării sau Duminica lăsatului sec de brânză) și 7 săptămâni cu 6 duminici ale Postului Mare (Duminica Ortodoxiei; a Sf. Grigorie Palama; a Sf. Cruci; a Sf. Ioan Scărarul; Duminica Sf. Maria Egipteanca și Duminica Floriilor).

Perioada Triodului s-a dezvoltat în jurul Postului pregătit pentru Sfințele Paști. În secolul al IV-lea, odată cu uniformizarea datei Paștilor, prin hotărârea primului Sinod Ecumenic (Niceea, 325), s-a trecut la organizarea unitară a acestor perioade de post prepaschal (postul celor 40 de zile, postul catehumenilor și postul Săptămânii Patimilor), ajungându-se la actualul Post al Paștilor, de șapte săptămâni. La Ierusalim, în preajma anului 380, pelerina Egeria amintește chiar de opt săptămâni de post. Tot Ierusalimul este spațiul în care apare și o perioadă de pregătire spirituală liturgică pentru Marele Post și în care ia naștere iconografia Triodului, reprezentată prin Sfinții Andrei Criteanul (†740), Cosma de Maiuma, Ioan Damaschin, Andrei cel Orb.

Perioada premergătoare Postului Mare, rânduieli și slujbe

Acum Biserica ne introduce treptat în atmosfera Postului Mare, dar ne pregătește și pentru postire. Duminica Vameșului și a Fariseului ne îndeamnă la smerenie și la respingerea fariseismului. Săptămâna care urmează după această duminică este una a îngăduinței la toate felurile de mâncăruri, inclusiv miercuria și vinerea, rostul acestei dezlegări fiind acela de a întări trupește pe cei care doresc să asume nevoițele postului, ajutându-i să-și întărească și puterile trupului pentru aceste nevoițe.

Duminica Întoarcerii Fiului risipitor ne cheamă la întoarcerea către Tatăl Cel ceresc, încredințați fiind că, ori de câte ori greșim, El ne primește înapoi cu bucurie. Sâmbăta de la sfârșitul acestei săptămâni ne prilejuiește rugăciunea și cinstirea tuturor celor din veac adormiți în dreapta credință sau a pomenirii „moșilor de iarnă”.

Duminica Înfricoșătoarei Judecăți sau a Lăsatului sec de carne ne aduce aminte de faptul că după moarte va trebui să dăm seama pentru faptele vieții noastre, chemându-ne la o examinare a propriei conștiințe și la a ne cere iertare cu pocăință pentru păcatele săvârșite. Din seara acestei duminici începe pregătirea pentru post, prin reținerea de la carne și printr-o integrare a noastră în postul Bisericii.

Duminica Izgonirii lui Adam din Rai le amintește credincioșilor că ei trăiesc într-o condiție umană căzută, din cauza păcatului protopărinților Adam și Eva, chemându-ne la întoarcere, printr-o transformare lăuntrică, spre Împărăția cerurilor, pe care trebuie să o redobândim prin străduință și prin harul lui Dumnezeu. În seara acestei duminici are loc Vecernia iertării, care marchează începutul Postului celui Mare, având rolul de a ne îndemna să fim împăcați cu toată lumea, pentru a ne putea apropia de El prin postire și rugăciune. În această seară se lasă și sec pentru Postul Paștilor.

Urmează apoi săptămânile și Duminicile Postului Mare, care adâncesc pregătirea pentru întâmpinarea praznicului Învierii Domnului.

În concluzie, perioada Triodului ne integrează într-un alt mod de existență: viețuirea desăvârșită din Rai, adică reîntoarcerea la modul de a fi al celor dintâi oameni, înainte de căderea în păcat. Calea Triodului este cale către Împărăția cerească. Majoritatea textelor din slujbele cuprinse în Triod ne îndeamnă către o transformare duhovnicească a vieții noastre prin pocăință.

Triodul devine astfel o perioadă de angajare duhovnicească în lupta cu patimile, de asumare a Crucii după modelul lui Iisus Hristos. Textul Evangheliilor și al Triodului ne asigură că numai rămânând în Hristos, ca model al nostru, ajungem la Înviere. ❀

Această perioadă se poate asemăna cu un urcuș spiritual al fiecăruia dintre noi, un urcuș spre Înviere. Etimologic, cuvântul „triod” provine din grecescul triodion, format din cuvintele „tria”- trei, și „odi”- odă, adică o cântare în trei ode sau strofe. Denumirea de Triod este dată de Sfântul Teodor Studitul pentru că în perioada Sfântului și Marelui Post, până la Săptămâna Mare, a alcătuit un set complet de tropare, de condace și de icoase numite triode.

Cartea Triodului

Cartea Triodului cuprinde toate slujbele săvârșite de Biserică în perioada Postului Mare, pe săptămâni și zile, rânduind viața lăuntrică a creștinilor. În sensul acesta, Triodul nu trebuie privit doar ca o simplă carte de cult, folosită în cadrul slujbelor din această perioadă a anului bisericesc, ci trebuie văzut ca un îndrumător duhovnicesc, prin intermediul căruia strădaniile omului sunt îndreptate către schimbarea vieții lăuntrice, prin puterea nevoiței și milostivirea lui Dumnezeu coborâtă în viața noastră. De altfel, scopul slujbelor și rânduielilor din vremea postului este acela de a-i introduce pe creștini într-un anume mod de viețuire prin participarea la viața Bisericii, exprimată în slujbele și spiritualitatea ei.

Perioada Triodului începe cu cele 4 duminici pregătitoare pentru vremea Postului Mare. Imnurile Utreniei, specifice Postului Mare, încep a se cânta încă din aceste duminici premergătoare. Acestea au în centrul lor îndemnul la pocăință: „Ușile pocăinței deschide-mi mie, Dătătorule de viață; că mâneacă duhul meu la Biserica Ta cea sfântă, purtând locaș al trupului, cu totul spurcat. Ci ca un îndurat curățește-l, cu mila milostivirii Tale”; „În cărările mântuirii îndreptează-mă, Născătoare de Dumnezeu, căci cu păcate grozave mi-am spurcat sufletul și

„VĂ LAS ÎN GRIJA MAICII DOMNULUI”

Săptămâna aceasta, în data de 2 februarie, când noi, creștinii ortodocși, sărbătorim **Întâmpinarea Domnului**, doamna **Contilia Ana Dumitrache**, enoriaș al Parohiei Șerban Vodă, pleca din această lume însoțită de rugăciunea **Dreptului Simeon**: „Acum slobozește pe robul Tău Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace! Că văzură ochii mei mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor. Lumină spre descoperirea neamurilor și slavă poporului Tău, Israel” (Luca 2, 29-31)

La timpul convenit, oamenii vin și pleacă din această viață. Fără îndoială cu știința Domnului. Ne bucurăm de nașterea pruncilor, ne întristăm de cele mai multe ori de plecarea celor dragi și apropiați.

Doamna Contilia Ana Dumitrache a fost un om a cărui viață a fost dedicată Bisericii și lui Dumnezeu. S-a născut la 5 septembrie 1936 în orașul Corabia, județul Olt, având ca părinți pe Gheorghe și Elena, care i-au dat o educație bună și morală și au crescut-o în frica lui Dumnezeu.

Contilia Ana a urmat studii superioare juridice, ajungând avocat. Un avocat deosebit, care nu făcea nimic fără Dumnezeu. Când avea procese, mai ales procese grele, postea, se ruga, se spovedea și se împărtășea. Pe mulți dintre clienții săi, în cazuri aparent fără rezolvare, îi condiționa să urmeze aceeași rânduială: post, rugăciune, spovedanie, împărtășanie. Căci altfel, fără Dumnezeu, nu-i putea ajuta. Și asta în vremea dictaturii ateiste... Așa a câștigat numeroase cazuri în instanță, uneori chiar împotriva agenților Securității. Nu întâmplător a fost ani de zile urmărită de Securitate.

N-a încetat să meargă la biserică, să cunoască mulți preoți și duhovnici deosebiți - cum ar fi, de exemplu, Părinții Arsenie Papacioc, Arsenie Boca, Cleopa, Paisie Olaru, Nicolae Tănase sau Părintele martir Dimitrie Bejan - dar și mulți, mulți alții. La ce biserică sau mănăstire te duceai împreună cu doamna Contilia era imposibil să nu cunoască pe cineva sau să nu fie recunoscută de cineva.

Aceeași dragoste și evlavie față de Dumnezeu o avea și mama sa, pe care a îngrijit-o mulți ani, fiind la pat. Mărturisea că ori de câte ori avea vreo încercare sau necaz, îi spunea mamei să se roage pentru ea, iar rugăciunea mamei era grabnic ajutoare.

Mult bine a făcut în toată viața ei:

oamenilor și bisericilor. Inteligentă, îndrăzneată, cu suflet mare, când își propunea să facă ceva Maica Domnului îi era aproape. Generoasă și miloasă îi ajuta pe toți cu tot ce știa sau putea. Și când capacitatea profesională sau banii sau sfatul nu ajungeau, atunci se ruga pentru cei care aveau necazuri. Mulți dintre noi am fost trecuți pe pomelnicul doamnei Contilia. Și până când problema nu se rezolva, se ruga pentru necazul tău.

Nimic nu începea fără rugăciune. Drumul - chiar și cu taxiul - masa sau orice altceva avea de făcut. Apoi, nu cunosc pe nimeni care să iubească atât de mult slujbele. Făcea absolut totul, chiar și atunci când aproape nu se mai putea mișca, pentru a veni la slujbă. Nu lipsea de la nicio Sfântă Liturghie.

Și iarăși, mai ales în ultimii ani, nu lipsea de la parastase. Pomelnicele sale, cu viii și morții lor, erau foarte lungi. Sâmbătă de sâmbătă făcea parastas. Și tot timpul împărțea. Măcar o bomboană sau ceva.

Iubea mult pelerinajele. Cât au ținut-o puterile, oriunde se pleca la locurile sfinte, în țară sau străinătate, era prezentă.

Iubea oamenii, tinerii, copiii și era tot timpul cu zâmbetul pe buze. Nu te puteai niciodată supăra pe ea. Avea un suflet de copil.

Povestea mult. Cunoșcuse mulți oameni, unii înduhovniciți și știa multe minuni, unele trăite chiar de ea. Ascultând-o, ai fi putut scrie cărți întregi. Din păcate, unele din cele povestite le-am uitat...

Și-a păstrat în taină faptele de milostenie

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 5-12 FEBRUARIE 2023

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 5.02	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 33-a după Rusalii (a Vameșului și a Fariseului) Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 8.02	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu
Vineri 10.02	07 ³⁰ -09 ³⁰ De la 22 ³⁰	Sfânta Liturghie Slujbă de priveghere de toată noaptea
Sâmbătă 11.02	08 ⁰⁰ -09 ⁰⁰	Parastas cu pomenirea celor adormiți
Duminică 12.02	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 34-a după Rusalii (a Întoarcerii Fiului risipitor) Utrenia, Sfânta Liturghie